

MEMÒRIA DEL SIAD DE LA SELVA

1. Introducció

El Consell Comarcal pren el ferm propòsit de desenvolupar el *Pla d'Acció de dones de la Selva (2007-2011)* i d'incorporar les polítiques de dones a les seves accions de govern prenen exemple del *VI Pla d'acció i desenvolupament de les polítiques de dones a Catalunya (2008-2011)* de la Generalitat de Catalunya.

Amb aquestes accions queda reflectit el desig del Consell Comarcal per reconèixer les aportacions, sabers i coneixements específics de les dones, que han anat desenvolupant i que donen valor a la construcció de la societat.

És per aquest motiu que el Consell Comarcal impulsa definitivament la perspectiva de gènere en totes les àrees d'actuació i especialment vol formar el personal en aquest sentit donant especial importància a la perspectiva de gènere.

Seguint amb la mateixa voluntat s'han dissenyat tot un seguit de propostes d'actuacions integrals per tal de millorar el plantejament de les polítiques globals del Consell Comarcal de la Selva, incloent una veritable transversalitat en totes les àrees de govern.

Considerem que estem incloent polítiques transversals que incideixen en tots els camps d'actuació del Consell Comarcal i per a tal cosa està havent-hi un canvi profund. Cal continuar dissenyant polítiques transformadores que situïn la dona en un àmbit de reconeixent, que facin visibles els sabers i les pràctiques femenines.

Com a Administració tenim l'obligació de participar en una nova mirada que potenciï l'apoderament de les dones, en el sentit de canviar aquells esquemes que impedeixen el desenvolupament de les capacitats de les dones i recuperar el valor de l'experiència femenina.

Des del Consell Comarcal estem incorporant l'experiència, els sabers i les pràctiques de les dones com a referent de les actuacions. És en aquest sentit que situem en el centre la vida humana, és a dir, el model femení del treball de cura per poder fer visible

la valoració social de l'activitat femenina. Així doncs, aquesta proposta planteja unes actuacions concretes partint de les capacitats de les dones i tenint en compte l'afrontament de situacions adverses.

L'objectiu final és avançar cap a un nou concepte d'integració de la ciutadania que inclogui les diverses formes de participació.

El *Pla d'Acció de Dones de la Selva 2007-2011* contempla en l'eix 05 oferir una atenció integral davant les necessitats de les dones. Aquest eix es concreta en la posada en marxa del Servei d'Atenció i Informació a les Dones de la Selva (SIADselva).

Durant l'any 2008 el Consell Comarcal de la Selva ha mantingut la voluntat de donar continuïtat a aquest servei dotant-lo de tots els elements materials i conceptuals necessaris per complir amb els objectius que s'exposen a continuació.

Atendre de manera integrada tots aquells aspectes relacionats amb la vida de les dones implica tenir en compte el treball transversal tant amb les diferents àrees del

Consell Comarcal de la Selva com amb els departaments dels ajuntaments de la comarca.

L'objectiu és aconseguir que s'incloguin polítiques transversals que incideixin en tots els camps en que les administracions públiques treballen i ofereixen serveis a la ciutadania, per tal de situar a la dona en un àmbit de reconeixement i caminar cap a un nou concepte d'integració de la ciutadania.

Per a que el SIADselva doni resposta a les necessitats reals de les dones de la comarca, per a que hi hagi un canvi en la seva realitat i un veritable apoderament cal la participació de les dones.

És per això que des del SIADselva es treballa per facilitar i crear espais i mecanismes de participació per a les dones.

2. Objectius

General

Oferir una atenció integral davant les necessitats de les dones de la comarca de la Selva.

Específics

- Dinamitzar el desenvolupament del *Pla d'Acció de Dones de la Selva 2007-2011*.
- Fer arribar el *Pla d'Acció de Dones de la Selva 2007-2011* a tot el territori comarcal.

-
- Oferir informació, orientació i assessorament en tots aquells aspectes relacionats amb la vida de les dones en els àmbits laboral, social, personal, familiar, etc.
 - Detectar les violències contra les dones i establir els mecanismes d'informació i derivació als serveis especialitzats.
 - Contribuir a l'apoderament de les dones i a la sensibilització social.

Activitats

- Donar atenció i informació totes les dones de la comarca de la Selva en totes aquelles qüestions i necessitats que siguin del seu interès.
- Mantenir espais de coordinació amb la resta d'àrees del Consell Comarcal i amb els serveis municipals per tal d'oferir una atenció i informació integral i àmplia a les dones.
- Desenvolupar elements que facin el SIADselva el màxim accessible possible
- Pel que fa a la participació de les dones es realitzarà el suport i reconeixement a les associacions o entitats de dones de la comarca
- Configuració l'estructura tècnica del SIADselva:

Professional	Tasca/ques	Hores a dedicar
Informadora	Atenció telefònica, del correu electrònic i actualització dels continguts del web.	De 9 a 14h.
Tècnica	Dinamització de la participació, impuls del treball comunitari, sensibilització i recerca d'informació, serveis i recursos.	7 hores/setmana
Coordinació		
Psicòloga	Prevenió i primera atenció de les violències contra les dones.	15 hores/setmana
Assessora jurídica	Assessorament en les demandes de temes jurídics	Segons demanda

3. Nivell d'execució del projecte: activitats portades a terme i metodologies

Descripció d'activitats i tasques:

- 1- Donar atenció i informació a totes les dones de la comarca de la Selva en totes aquelles qüestions i necessitats que siguin del seu interès.

Tenint en compte el reconeixement de l'existència de dones i homes i per tal de donar resposta a les realitats, oportunitats i necessitats dels dos sexes es va posar en funcionament el SIAD de la Selva com a recurs específic per a les dones de la comarca. Aquest fet corrector de les desigualtats serveix com a revulsiu provocant un efecte d'innovació i de renovació dins el Consell Comarcal de la Selva.

Des de la nostra institució volem aconseguir un impacte de manera equitativa en les oportunitats i les situacions socials dels homes i les dones. Estem aconseguint conèixer i incidir directament sobre la realitat econòmica, social, cultural i polític de les dones coneixent les seves necessitats, aportacions i sabers específics.

Durant l'any 2008 s'ha fet la inauguració del SIAD a les noves oficines de Benestar Social del Consell Comarcal de la Selva, per la qual cosa s'ha dissenyat un tríptic divulgatiu del SIAD per tal de fer difusió del servei.

Des del SIAD de la selva s'ha contactat amb la totalitat dels/ de les representats polítics/ques dels diversos municipis de la comarca per tal de fer la difusió del servei i per convidar-los a la presentació del nou local al març de 2008.

Des del SIAD s'ha atès directament a les dones en les seves demandes particulars, entre altres aspectes s'han dut a terme orientacions sociolaborals amb dones de col·lectius socialment desfavorits, com són les dones treballadores de les indústries tèxtils de la comarca de la Selva. Des del SIAD volem treballar per l'apoderament de les dones desfavorides a partir de l'accés a la informació, a la formació i als recursos en general per tal de possibilitar la seva autonomia i el seu desenvolupament social.

Moltes d'aquestes dones, a través del SIAD, s'han matriculat al curs de Treballadores Familiars que ha organitzat el Consell Comarcal i encara estan en període de formació en aquests moments.

També des del SIAD s'han organitzat grups de dones, conjuntament amb el Pla de Ciutadania i Immigració, on es treballen competències, habilitats socials i es potencien els grups d'ajuda mútua.

Com a servei d'orientació les professionals del SIAD han fet assessorament i acompanyament en processos judicials.

Com a tasca prioritària també s'ha donat informació sobre aspectes laborals i personals. S'han tramitat prestacions i recursos. S'ha donat informació sobre aspectes que suposin una millora de les seves condicions de vida (sanitàries, socials, culturals, econòmiques i científiques).

S'ha fet la celebració del Dia Internacional de les Dones (8 de març) amb la participació de totes les àrees del Consell Comarcal de la Selva. Durant la jornada es va llegir un manifest elaborat pel SIAD i es va fer una projecció sobre refranys populars sexistes

contra les dones per tal de sensibilitzar sobre els prejudicis que encara hi ha i que es transmeten per la cultura popular.

El SIAD ha comptat amb la col·laboració d'una alumna d'educació social de la UdG que ha dut a terme el practicum de la carrera durant 4 mesos acompanyat permanentment una de les professionals que forma part de l'equip interdisciplinari del SIAD.

2. Mantenir espais de coordinació amb la resta d'àrees del Consell Comarcal i amb els serveis municipals per tal d'oferir una atenció i informació integral i àmplia a les dones.

Considerem que una veritable transversalitat de gènere es basa en la implementació de polítiques de dones en tots els àmbits d'actuació dels Consell Comarcal de la Selva. És per aquest motiu que des del SIAD hem treballat amb les diferents àrees del Consell Comarcal de la Selva per aconseguir el major grau de consens, sensibilització i voluntat política i tècnica entorn les polítiques de dones a través del treball de cooperació entre els agents implicats (EFQM, comissió de formació, llenguatge no sexista...)

S'han dut a terme reunions amb tota la xarxa de professionals dels Equips Bàsics d'Atenció Social Primària adreçat a incorporar el reconeixement de les experiències de les dones i a divulgar el servei entre els professionals com a específic per a dones.

També amb els equips d'Atenció primària s'ha treballat per a la formació de les dones i per a dotar-les de noves competències davant la crisi amb la derivació al curs de Treballadores Familiars que organitza el Consell Comarcal de la Selva.

Juntament amb el Pla de Ciutadania i Immigració del Consell Comarcal de la Selva s'han organitzat tallers amb dones sobre el coneixement de l'entorn, drets i deures, el rol de la dona en la família i en la societat i s'han organitzat tallers interculturals de mares per aconseguir un coneixement mutu entre dones de diferents cultures.

S'ha continuat treballant amb el jutjat especialitzat amb atenció als casos de violència de gènere tal i com marca el protocol comarcal d'actuació en aquests casos.

Es fan reunions periòdiques amb el cos de Mossos d'Esquadra pel que fa a la temàtica de violència de gènere amb l'agent de suport a la comunitat.

S'ha establert contacte amb la xarxa de professionals d'Educació (EAP, inspecció, UEC...) per tal de tractar aspectes del Pla d'Acció de Dones i per combatre la segregació escolar i per tal d'evitar que les nenes deixin l'escolarització obligatòria i la no obligatòria.

El SIAD es coordina amb les diferents àrees del Consell Comarcal per dur a terme formació respecte a l'assetjament sexual a la feina i donar informació a tot el personal i la direcció i estratègies per combatre'l.

A través de la col·laboració amb la tècnica de Participació Ciutadana s'ha inclòs la perspectiva de gènere en els diferents processos participatius que s'han engegat des del Consell Comarcal amb coordinació amb l'Àrea de Serveis Tècnics per tal de fer possible la visibilitat de la presència de les dones i fomentar la seva participació en els àmbits socials i així crear un procés més equilibrat i aprofundir en un veritable procés participatiu. Cal destacar que s'ha col·laborat el POUM de Brunyola està acabat; amb

el d'Osor i Santa Coloma de Farners que estan iniciats i els de Riells, Vidreres i Sils que estan en projecte.

Des del SIAD hem col·laborat amb el comissió paritària del comitè d'empresa per fer visible les necessitats de les treballadores del Consell Comarcal i per incorporar en el conveni col·lectiu les millores pel que fa referència a la maternitat i paternitat, impulsant un nou equilibri que permeti reorganitzar i equilibrar el temps de treball i compatibilitzar-lo amb el temps familiar. També es garanteix una remuneració sense discriminacions i un igual tracte i d'oportunitats.

3. S'han desenvolupat elements que facin el SIADselva el màxim accessible possible: s'ha obert un espai en el web del Consell Comarcal amb informacions actualitzades i una adreça electrònica (siad@selva.cat) on s'adrecen les dones i fan arribar demandes, dubtes, consultes, etc. També hi consta de manera destacada el telèfon i l'adreça postal com a canals d'accés alternatius.

D'aquesta manera s'han desenvolupat els elements que permeten fer el màxim accessible el SIAD de la Selva: a través de la pàgina web del Consell Comarcal de la

Selva es té un espai amb informacions actualitzades i més a més s'ha obert un blog on les dones poden connectar-se amb informacions actualitzades, articles i on es poden anar fent comentaris. L'adreça és <http://grupdedonesselva.blogspot.com>. Pensem que aquesta eina està dirigida directament a les dones i és un espai de trobada i per compartir experiències i apropar les dones de la comarca a les noves tecnologies.

També hem utilitzat les noves tecnologies per apropar-nos a les dones de la Selva a través del correu electrònic.

Totes aquestes actuacions s'han dut a terme amb l'ajuda del Departament de Tecnologies d'Informació i Comunicació del Consell Comarcal i amb el treball de practicum de l'alumna d'educació social de la Universitat de Girona.

4. Pel que fa a la participació de les dones s'ha realitzat el suport i reconeixement a les associacions o entitats de dones de la comarca.

El teixit associatiu és una eina de participació i de relació de les dones i representa una eina de progrés i de cohesió social. Cal conèixer les associacions de la comarca, estar-hi en contacte i col·laborar-hi des del SIAD.

Tenint en compte una participació activa de les dones en tot el procés ens hem posat en contacte amb les associacions de dones i s'han establert coordinacions amb les associacions de Caldes de Malavella, Sant Hilari Sacalm, Breda i s'està assessorant per a la posada en marxa d'una nova associació a Maçanet de la Selva. Amb això pretenem dinamitzar el teixit associatiu de dones de la comarca, cosa que ha derivat en la creació de noves associacions de dones amb l'assessorament del SIAD de la Selva

També s'ha col·laborat amb associacions que no són de l'àrea d'influència del SIAD del Consell Comarcal de la Selva, Lloret de Mar i Llagostera

Així doncs hem treballat amb la comunitat, prioritàriament amb associacions i grups de dones per a la realització d'accions que visibilitzin les seves aportacions.

Atès que les dones duen a terme activitats socials majoritàriament en espais informals cal adaptar el SIAD a aquesta realitat. Cosa que vol dir que la professional de referència s'ha desplaçat per adaptar-se a les necessitats de les associacions en les seves seus i en l'horari que convingués per facilitar l'apropament al teixit associatiu femení.

5. Pel que fa a les professionals que configuren l'estructura tècnica del SIADselva es distribueixen així:

Professional	Tasca/ques	Hores a dedicar
Informadora	Atenció telefònica, del correu electrònic i actualització dels continguts del web.	De 9 a 14h.
Tècnica	Dinamització de la participació, impuls del treball comunitari, sensibilització i recerca d'informació, serveis i recursos.	7 hores/setmana
Coordinació		
Psicòloga	Prevenió i primera atenció de les violències contra les dones.	15 hores/setmana
Assessora jurídica	Assessorament a demandes de les dones en temes jurídics	Segons demanda

Com a ens local supramunicipal en una zona rural el Consell Comarcal de la Selva és una administració de suport i ajuda als municipis de la comarca. Com a administració propera a les dones volem conèixer la seva realitat i volem convertir-nos en la via més propera per fomentar la seva atenció.

Volem donar uns valors que visualitzin les activitats femenines i allunyin del centre d'atenció la competitivitat, l'agressivitat i la dominació per donar pas al saber de la cura i del bon tracte

En aquest sentit s'ha organitzat un curs introductori de perspectiva de gènere per al personal del Consell Comarcal, el qual s'ha proposat als diversos ajuntaments de la comarca la possibilitat de dur a terme formació en perspectiva de gènere per al seu personal, també s'ha organitzat un curs introductori de perspectiva de gènere per a equips polítics del Consell Comarcal i dels Ajuntaments de la comarca.

6. Desenvolupament d'un programa que realitzi l'abordatge integral de les diferents manifestacions de la violència masclista

(vegeu memòria del programa que s'adjunta)

4. Resultats obtinguts

Per tal de dur a terme les accions pròpies del SIADselva cal tenir en compte el caràcter comarcal del servei, així com la complexitat de la comarca de la Selva pel que fa a la presència de municipis petits de caràcter rural i de zones residencials disperses de grans dimensions.

És per això que s'aposta pel treball en xarxa coordinant el SIADselva. A més de la coordinació amb els serveis municipals existents al territori: centres cívics, oficines d'ocupació, serveis socials, centres de salut, oficines d'atenció a la ciutadania, centres lúdics i d'esports, escoles de persones adultes, oficines d'habitatge, etc.

Resultats per activitats:

1. Donar atenció i informació a totes les dones de la comarca de la Selva en totes aquelles qüestions i necessitats que siguin del seu interès.

Durant l'any 2008 s'ha atès un total de 600 demandes de dones que han estat respostes per les diferents professionals del SIAD.

Per donar compte del resultat s'ha dissenyat un instrument a través d'un full Excel en el qual hi figuraven les demandes de les dones, la professional que ha respost i es feia una pregunta qualitativa sobre el grau de satisfacció.

També s'ha comptabilitzar el número de demandes per correu electrònic i per telèfon, el resultat és el següent:

Demandes personals: 550

Demandes via email: 15

Demandes per telèfon: 35

2. Mantenir espais de coordinació amb la resta d'àrees del Consell Comarcal i amb els serveis municipals per tal d'oferir una atenció i informació integral i àmplia a les dones.

Durant l'any 2008 s'han dut a terme coordinacions amb les següents serveis:

Pla de ciutadania i immigració

Serveis Socials d'Atenció Primària

Equip d'Atenció a la Infància i Adolescència

Normalització lingüística

Participació ciutadana

Serveis Tècnics

Tecnologies de la informació

Comunicació

Serveis Centrals

Per tal d'avaluar els resultats es tenen en compte indicadors qualitius que es duen a terme durant les diferents coordinacions amb les àrees implicades.

3. S'han desenvolupat elements que facin el SIADse/va el màxim accessible possible

Des del Consell Comarcal de la Selva volem apropar les noves tecnologies a les dones i per aquest motiu s'ha obert un portal blogspot, una adreça de correu electrònic i una pàgina web.

És difícil valorar hores d'ara el resultat d'aquestes actuacions perquè pensem que són activitats que necessiten un llarg recorregut d'implantació i que tot just ara durant el 2008 s'han anat desenvolupant però encara no s'ha produït la seva consolidació.

De cares al correu electrònic durant el 2008 s'han rebut 15 demandes que han estat respostes també via email.

Per la resta de suports encara s'han de consolidar la seva utilització perquè estan en fase de difusió, com és el cas del blogspot que de moment rep poques visites d'usuàries.

La pàgina web del Consell Comarcal té un comptador per saber el número de visites que rep i durant el 2008 s'han rebut 277 visites. 174 corresponent a la pàgina principal del SIAD, 59 a la jornada Internacional contra la Violència Masclista i 44 a la Celebració del Dia Internacional de les Dones, això vol dir que la web és una bona eia per apropar-nos a les dones i que les dones s'hi adrecen per trobar-hi informació.

4. Pel que fa a la participació de les dones s'ha realitzat el suport i reconeixement a les associacions o entitats de dones de la comarca.

Els resultats obtinguts en aquesta activitats són molt bons perquè el SIAD de la Selva s'està convertint en un referent per a les dones de la comarca de la Selva i s'està fent una bona feina de coordinació amb la xarxa associativa.

Durant el 2008 des del SIAD s'ha traspasat les fronteres del nostre àmbit d'actuació i s'han dut a terme activitats fora dels pobles adscrits al SIAD.

Hem rebut demandes de l'Associació de Dones de Llagostera (Gironès) per participar en un programa de ràdio i de l'Associació de dones Dona Activa de Lloret de Mar (Selva Litoral) per presentar un cinefòrum. Ambdues actuacions van ser fetes per commemorar la Jornada Internacional contra la Violència Masclista.

De les associacions del nostre àmbit d'actuació s'ha col·laborat amb les dels municipis de Caldes de Malavella, Sant Hilari Sacalm, Vilobí i Breda, on hem fet reunions i hem presentat xerrades.

5. Distribució de les professionals del SIAD

Ara per ara els resultats obtinguts de la distribució de les professionals del SIAD és positiu. És valora favorablement la interdisciplinarietat i la distribució horària de les professionals.

Valorem que caldria anar ampliant i consolidant algunes funcions, sobretot les que tenen a veure amb l'atenció a dones en situacions de patiment emocional.

Per tal d'anar tenint indicadors dels funcionament de l'equip es fan reunions mensuals on es tracta en reunió d'equip de les diferents actuacions que es van duent a terme i de les possibles millores que cal fer.

6. Desenvolupament d'un programa que realitzi l'abordatge integral de les diferents manifestacions de la violència masclista

(Vegeu la memòria del programa que s'adjunta)

5. Valoració

Si recordem els objectius específics que ens varem marcar per al 2008 veiem que la valoració que es pot fer del SIAD és molt positiva, sobretot en els tres últim objectius: oferir informació, orientació i assessorament; detectar les violències, establir mecanismes d'informació i derivació i contribuir a l'apoderament de les dones i a la sensibilització social.

Considerem que aquests objectius tenen un bon nivell d'assoliment perquè el SIAD està essent un referent per a les dones de la comarca i per als professionals que treballen amb elles.

Amb relació als dos primers objectius, encara estem treballant en la implementació del Pla d'Acció de Dones 2007-11 al Consell Comarcal de la Selva. Pensem que la tasca més difícil és la sensibilització d'utilitzar una veritable transversalitat de gènere en tots els àmbits d'actuació del Consell Comarcal.

Ara per ara es veuen canvis positius que fan pensar que el SIAD està fent una bona feina, sobretot tot allò que té a veure amb l'assetjament sexual, la igualtat en el treball... falta més una incorporació real de la perspectiva de gènere en aquells aspectes més tècnics.

Pensem que la metodologia emprada ha estat la correcta. Hi ha resultats que són més fàcilment avaluable i tenen a veure amb aquells que afecten a les dones directament, és a dir, en l'arribada de la informació directa a les dones i a les associacions, en l'oferiment d'actuacions directament a les dones de la comarca, el SIAD està fent una bona feina.

El resultat que tenen més a veure en l'aplicació de polítiques de dones són avaluable a llarg termini, ara per ara veiem canvis però encara són tímids i cal anar consolidant les polítiques de dones al Consell Comarcal de la Selva.

6. Propostes

Donada la situació actual pensem que el SIAD de la Selva és un bon servei i que cal mantenir-lo en la situació actual.

De cares a l'any 2009 pensem que cal incrementar l'apropament als municipis i sobretot a la xarxa associativa de la comarca. Estem parlant de dedicar més temps als desplaçaments als municipis per tal de fer més difusió del servei i fer un apropament real a les dones del medi rural.

També valorem molt positivament la feina feta en l'activitat número 6 en relació a la violència masclista i considerem que la dedicació de 15 h a la setmana per part de la psicòloga és insuficient i que cal anar ampliant aquest servei perquè s'ha demostrat que funciona com una atenció propera i directa.

La nostra comarca pateix un problema greu de comunicacions amb transport públic i el Consell Comarcal de la Selva ofereix la possibilitat d'un servei de transport a la demanda que és molt utilitzat per les dones per assistir a les visites amb la psicòloga. Les dones mateixes valoren molt positivament la proximitat que se'ls ofereix podent ser ateses a la mateixa comarca i no havent-se de desplaçar més lluny per rebre atenció psicològica especialitzada.

Aquest any proposen al DASC (Departament d'Acció Social i Ciutadania) la creació d'una Oficina Tècnica Comarcal d'Inclusió Social a Santa Coloma de Farners per tal d'oferir els ajuntaments mitjans i petits de la comarca un instrument que permeti un abordatge integral i transversal de les situacions d'exclusió social i amb accions coordinades entre tots i totes les professionals.

Cal destacar que el Pla d'Acció de Dones participarà com a servei fundador de l'oficina tècnica per tal de garantir que totes les accions que es realitzin tinguin en compte la perspectiva de gènere i les especificitats de l'exclusió social femenina.

Ester Mas i Marquès
Responsable del Pla d'Acció de Dones

Josep Cullell i Escibano
Cap de l'Àrea de Benestar Social